

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

КНІГА НОША № 2

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: ГА"САЮЗ БЕЛАРУСКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ", МГА"ЗБС"БАЦЬКАЎШЧЫНА"

■ АЎТОГРАФ

АЛЕСЬ КАМОЦКІ: "УСЁ Ў СВЕЦЕ ПРОСТА. КАЛІ МЫ ПРА ГЭТА ЗАБЫВАЕМ, ТАДЫ ЎСЁ СТАНОВІЦЦА СКЛАДАНА"

— Спадар Алеся, распавядзіце, калі ласка, як узінкла ідэя выдання кнігі афарызма Рыгора Барадуліна "Навошта"?

— Гісторыя доўгая, цягнёцца яна з 2003 года, калі я рабіў кнігу сумесна з Вадзімам Грудзьком "Край", якая выйшла ў пачатку 2005 года. Нам хацелася зрабіць кнігу без перадузятасці, вачыма простага чалавека, які адно толькі фіксуе наваколле. Таму наш "Край" выйшаў з фотаздымкамі без подпісаў, каб не падштурхоўваць чытача-гледача да высновы. Фотаздымкі мы змясцілі розныя, прыгожыя і не вельмі, каб паказаць жыццё такім, якім яно ёсць. Нават нумарацыю старонак прыбрали, а ўсярэдзіне кнігі — прадмова, ці сяродмова Рыгора Барадуліна. Потым у аздабленні фотаздымкаў я выдаў кнігу паэзіі "48", дзеяльна Рыгор вельмі ўхваліў тое выданне і загарэўся выдаць кнігу сваёй лірыкі ў атачэнні фотаздымкаў.

Спачатку і мелася выдаць вершы Рыгора Барадуліна, але потым, у адзін дзень, я змяніў канцепцыю і адabraў барадулінскія афарызмы. Назваліся яны ў нас вершасказамі. Фотаздымкі я папрасіў у Джона Кунстадтэра, былога супрацоўніка амбасады ЗША ў Беларусі. Джон за час свайго кароткага знаходжання ў нашай краіне паспей закахацца ў Беларусь і цяпер штогод з фотаапаратам наведвае розныя куткі нашай Бацькаўшчыны. Ён паабяцаў мне 20 000 фотаздымкаў, але потым злітаваўся нада мною ды даў 1 000, з якіх я выбраў тое, што выбраў. Атрымалася простая рэч — жыццё вачыма старонняга чалавека, які любіць Беларусь. Ён рабіў тое для сябе, а мы паказалі гэта іншым. Прастата здымкаў, на першы погляд, стасуецца з прастатою, на першы погляд таксама, вершасказаў. А насамрэч яднае фотаздымкі і філософскія выкаванні Барадуліна глыбіня, глыбіня позірку ў нашае жыццё, у Беларусь. І душэунасць кнігі якраз у прастаце, прастаце, якая адлюстроўвае жыццё. Увогуле я мяркую, што ўсё самае сэнсоўнае і прыгожае ў жыцці ёсць простым. Усё ў Свеце прости. Калі мы пра гэта забываєм, ўсё становіцца складана.

— Ніл Гілевіч у сваім інтэрв'ю нашаму выданню сказаў, што вельмі цяжка цяпер кнігі выдаваць. Да прыкладу, ён, Народны паэт Беларусі, адкладае з кожнае пенсіі па 100000 руб., каб выдаваць хача ћ па некалькі кніг са свайго 14-томнага збору твораў. А як справы з выданнем ідуць у Вас, наколькі цяпер складана творцу выдаваць свае кнігі?

— Мой галоўны клопат не выданне кніг, а праца над усім назапашаным матэрыялам і тым, што ствараецца ў бягучы момант. Кожны год я выдаю ці дыск, ці кнігу. Праводжу шмат творчых сутрэчаў па Беларусі і ўсё выдадзенае рэалізоўваецца.

Джон Кунстадтэр, Алеся Камоцкі, Рыгор Барадулін

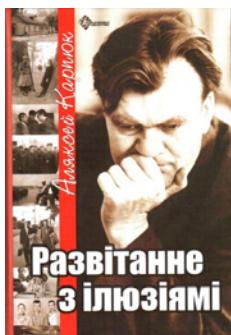
— Такім чынам, попыт на беларускае слова ёсць?

— Так, попыт на беларускае слова вялікі. Проблема цяперашняя больш у тым, што мы жывем у нада інфармацыйна насычанай прасторы. У часіны майго студэнцства мы шукалі інфармацыю, палявалі на яе. А цяпер ад інфармацыі адбіваюцца. У даўнія часы літары нешта значылі, а цяпер нічога не значаць цэлья прамовы. Абясцэнвяеца і роля літаратуры. Але я перакананы, што гэта часова. Як людзі, замяніўшы ўсё пластмасаю, вяртаюцца да натуральнага, так яны вернуцца і да слова. І тады яно будзе каштаваць нават даражэй, чым да гэтага крызісу. Слова адкінуць немагчыма. Напачатку было слова, і яно будзе на завяршэнні. Таму папакујем, пагінем і вернемся. Думаю, што да канца Свету вернемся, сустрэнем Таго, Хто прыдзе, са Словам. Тады не патрэбны будуць прамовы, тады патрэбна будзе споведзь.

Даведка "Кніганошы":

Алеся Камоцкі нарадзіўся 9 чэрвеня 1958 года. Скончыў музычную вучэльню па класе кларнёта, філософскі факультэт БДУ. Выдаў кнігі: "Спраба ісці па расе" (1997), "Наспадзяванае (2004), фотаальбом "Край" (2005), "Глыбіня дажджу" (2007), "48" (2007), музычныя альбомы: "Першы сыштак" (1986), "Зорка спагады" (1999), "Псалмы" (2000), "Асяніна" (2001), "Дым" (2002), "Дом" (2003), "Дах" (2006), "З бацькоўскай кружлкі" (2008), "9" (2009); удзельнічаў у супольных проектах: "Як ўсё ў жыцці" (1998), "Віно дажджоў" (2002), "Паравіны году" (2003), "Бывайце здаровы! Bella Ciao" (2004).

■ МАСТАЦКАЯ ЛІТАРАТУРА

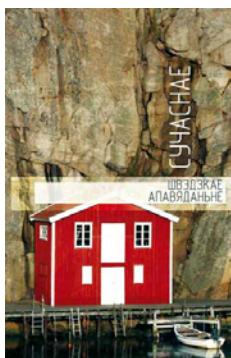
Карпюк Аляксей. Развітанне з ілюзіямі: эсэ, апавяданні, дзённікі. — Гародня-Wrocław, 2008. — 408 с.: іл. — ("Гарадзенская бібліятэка").

Гэтая кніга была падрыхтавана да друку яшчэ самім аўтарам. У 1995 годзе, праз тры гады пасля яго смерці, яна была выкінутая з плана дзяржаўнага мінскага выдавецтва. Тады яна мела назуву "Чацвёртае вымярэнне".

"Рыхтуючы "Развітанне з ілюзіямі" да выдання, мы запла-

навалі змясціць на першых старонках расповед Іны Карпюк пра гісторыю гэтай кнігі", — гаворыць Павал Мажэйка. — Гісторыю, якая началася яшчэ тады, калі пісьменніка Аляксея Карпюка ўлады зацяхарабілі "здраднікам". Яго імя ганьбілі, а ўсю сям'ю выкінулі на ўзбочча жыцця, не пакінушы нават сродкай для існавання. Карпюка знялі з пасады старшыні гарадзенскай філіі Саюза пісьменнікаў, не публіковалі яго артыкулаў, выкінулі кнігі з планаў выдавецтва..."

Цяперашнє выданне падаеца ў аўтарскім варыянце, дададзены толькі аутабіографічны тэкст Аляксея Карпюка "Мая Джамалунгма".

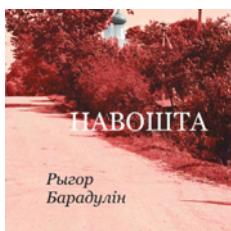

Сучаснае шведскае апавяданне: проза. / укл. Вольга Цвірка. — Мінск: "Галіяфы", 2009. — 176 с.

Упершыню на беларускай мове выдадзены зборнік сучаснага шведскага апавядання. Чатырнаццаць навэлаў раскрываюць самыя значныя тэндэнцыі новай шведскай прозы; пачуццё знаходжання ў рачаісанцы, неадзельнай ад сну, і адчуванне нерэальнасці, дземоўных сродкаў ужо не стае. Пісьменнікі экспануюць абсурднасць існавання ў часе сацыяльных змен; яны апісваюць

грамадства і чалавека з мяккім гумарам, паказваючы драматызм штодзённага жыцця.

Прадстаўленыя ў зборніку апавяданні даюць выдатную магчымасць пазнаёміцца з асноўнымі тэмамі новай шведскай літаратуры і праліць светло на галоўныя культурныя тэндэнцыі ў сучаснай Швецыі.

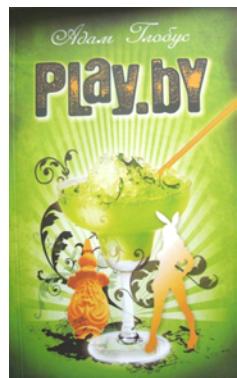
Барадулін Рыгор. Навошта: вершасказы. / укл. Алеся Камоцкі; фотамаст. Джон Кунстадтэр. — Мінск: "Медысонт", 2009. — 162 с.: іл.

Дзякуючы намаганням вядомага беларускага барда Алеся Камоцкага і кірауніка Дабрачыннага фонду "Этнічны голос Амерыкі" Ірэны Калядыш Смірновай убачыла свет кніга

Народнага паэта Беларусі Рыгора Барадуліна "Навошта". Гэта зборнік "вершасказаў, выказаных Рыгорам Барадулінім, спарадкаваных Алеsem Камоцкім, у атачэнні фотаздымкаў Джона Кунстадтэра".

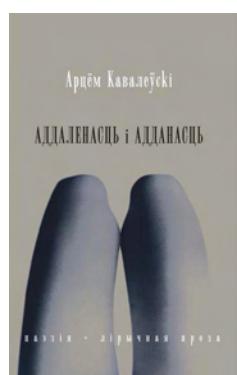
Кніга нездарма называецца "Навошта". У кароткіх выказваннях Рыгора Барадуліна можна знайсці адказы на вечныя пытанні: пра жыццё і смерць, пра шчасце, пра зло і добро, пра час... Як піша сам аўтар, "у вершасказах слова пачувае сябе вальней, бо не заганяеца дакладна ў кананічныя ямбы і харэі, не падганяеца пад абавязковыя рыфмы". Цудоўным выражэннем барадулінскіх словаў сталі фотаздымкі Джона Кунстадтэра. Спадар Кунстадтэр у 2000—2001 гг. працаў у Беларусі намеснікам амбасадара ЗША.

Ён стварыў цэлую серыю фотаздымкаў, прысвечаных Беларусі. Частка з іх і была выкарыстана для аздаблення кнігі.

Глобус Адам. PLAY.BY. — Мінск: І. П. Логвінаў, 2009. — 168 с.

Пад вокладку з называю "PLAY.BY" сабраныя ў адзінou кампазіцыю трох кнігі літаратара Адама Глобуса. Тут ёсць апавяданні і эсэ, напісаныя для інфармацыйнага сайта "Беларускія навіны" (www.naviny.by), назіранні за рускай культурай, партрэты вялікага пісьменніка Мікалая Гогаля і вялікай рускай перакладчыцы японскай літаратуры Веры Маркавай, занатоўкі пра характеристы людзей нашага часу і людзей з далёкага мінулага. Такім чынам, "PLAY.BY" — зборнік найноўшых літаратурных твораў мастака Адама Глобуса.

Кавалеўскі Арцём. Аддаленасць і Адданасць: паэзія і лірычная проза. — Мінск: "Галіяфы", 2008. — 132 с. — ("Другі фронт мастацтваў").

Новая кніга Арцёма Кавалеўскага "Аддаленасць і Адданасць" запрашае нас у працяглую вандроўку па заблытых маршрутах спрагнёнага сэрца і няутольнай душы, ва ўтрапёнае падарожжа да саміх сябе, да сябе такіх, якіх мы амаль не ведаєм, але настойліва прадбачым і згадваем, калі заглядаем у очы

свайго ўнутранага vis-a-vis.

Вершы і лірычная проза Арцёма Кавалеўскага не контрастуюць, не супернічаюць паміж сабой, але арганічна спалучаюцца, узаемадапаўняюць адно аднаго, з'яўляючыся яскравай, жывой палітрай увасобленых у слове эмоций, з дапамогай якіх так лёгка расквеціць наша ўяўленне пра існаванне-тут-і-цяпер і ператварыць яго ў жыццё-тут-і-потым.

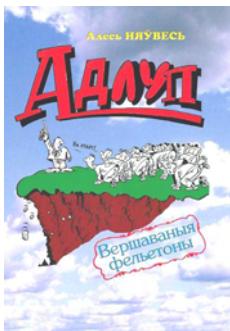

Плакс Дзмітры. Трыццоны тэкстаў. — Мінск: "Медысонт", 2009. — 64 с. — (Бібліятэка "Дзеяслова").

Адзін з першых водгукau на гэтую кнігу напісала Аляксандра Дынько. Свае ўражанні ад прачытання яны выказала так:

"Унікальны прыклад тэкстаў, у якіх голас і інтанацыя ёсць вызначеннем і ўмоваю гранічна важных паняткаў — жыцця і смерці, любові і кахання, дзеяння і не-дзеяння. Выдатны камертон для чытачоў: няверна ўзятая нота, мінімальны фальш, няшчырасць, ці ў пачуццях, ці ў думках, — і вершы ўнікаюць цябе, распадаючыся на чорныя друкарскія значкі: "Глусты ліст ляціць віхор круціць пяць хвілін пачакаю яшчэ учора не трэба нам мора ні слёз ні шчасця абы не ўласці толькі б утрымашца дакрануцца памацать яшчэ раз адчуць і адбіцца адлайца не ўкляпашца ў зямлю цалкам".

Характарызуючы жанр, у якім напісаныя ягоныя вершы, сам аўтар робіць акцэнт на форме, называючы іх своеасаблівымі "рэчытатывамі". "У Швецыі адзін з крытыкаў называў гэтую "культурным рэпам", — зазначае спадар Плакс.

Няўвесь Алеś. Адлуп: вершаваныя фельетоны. — Смаленск: "Універсум", 2009. — 304 с.

Гэта другі зборнік вершаваных фельетонаў няўрымслівага аўтара-праудалюба, адлупа, які становіцца своеасаблівай сатырычным эпапеяй пра ўсе магчымыя чалавечыя і дзяржавныя дурноты ды недарэннасці. Учэпістое вока фельетаніста занатоўвае цэлую кнігу маральных і духоўных хваробаў сучаснасці. Аўтар пазычна пратэстуе супраць

чыноўніцкага гвалту, крывадушша, службовай хлусні, падхалімства. "Запеўкай" да ўласных тэкстаў паслужылі цытаты з незалежнай перыёдкі.

Ад часоў байкаўца Кандрата Крапівы нашыя службовцы-чыноўнікі не любяць глядзеца ў сатырычнае лüstэрка...

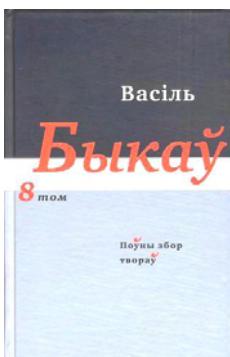

Капусцінскі Рышард. Імперыя. — Мінск: IP "Логінаў", 2009. — 344 с. — (Кнігарня "Наша Ніва").

Вядомая чытачам "Дзеяслова" па часопіснай публікацыі аўтар і твор выходзяць у яшчэ адну — кніжную вандроўку. Вядомы і геніяльны аўтар з Пінска праз унікальнае пачуццё падзеі трапляў у розныя гістарычныя зрушэнні: перавароты, рэвалюцыі, смерць імперыі ды нараджэнні новых краін. Пра ўсё тое ён і распавядзе: глыбока, спавядальная, адкрыта, смела, сучасна. Перад намі малюеца і

жыццёвае кола галоўнага героя кнігі — аўтара: Пінск, Трансібірская магістраль, Поўдзень, Варкута, Калыма, Крэмль, Сярэдняя Азія, Піцер, вяртанне ў родны горад...

Своесаблівым пасляслоўем да кнігі стаў перакладзены Дзмітрыем Плаксам са шведскай артыкул Андрэаса Будэгорда "Падарожжа з Рышардам Капусцінскім".

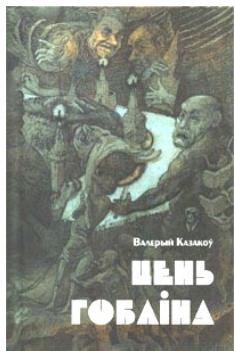

Быкаў Васіль. Поўны збор твораў у 14 тамах. — Том 7: апавяданні; Том 8: мемуарная проза. — Мінск: ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў", Масква: Выдавецтва "Время", 2009. — 480 с. (T.7); 576 с. (T.8).

Чарговыя два тамы кнігазбору Народнага пісьменніка Беларусі (першыя шэсць выйшлі ў 2006 і 2007 гадах) склалі тэксталагічна вывучаныя і пракаментаваныя апавяданні перыяду 1940-х — 1970-х гадоў, а таксама ягоныя ўспаміны, напісаныя ў апошнія гады жыцця: "Доўгая даро-

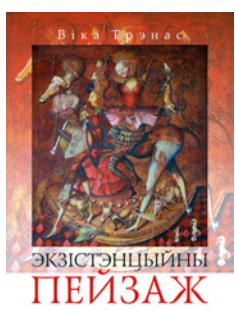
га дадому" (кананічны тэкст, з аўтарскімі дадаткамі і ўдакладненнімі), "Параходы жыцця. Запісы розных гадоў" і "Пункціры жыцця. Далітаратурная біографія".

Укладальнікамі ўлічваліся як апошнія па часе публікацыі, так і рукапісы ды машынапісы аўтара. У каментарах пазначана тэксталагічная варыянтнасць. У мемуарах адноўленыя тыя месцы, якія з розных прычынаў Васіль Быкаў не пажадаў друкаваць пры жыцці або якія былі скарочаныя папярэднімі публікатарамі. Таксама ўлічаныя ўсе аўтарскія дапрацоўкі, дапаўненні і ўдакладненні.

Казакоў Валерый. Цень гобліна: раман, апавяданні, запісы. — Мінск: "Кнігазбор", 2008. — 420 с.

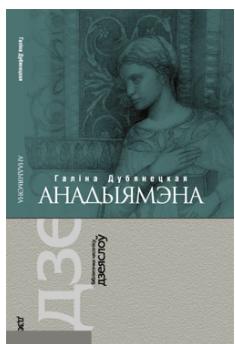
Гэтая кніга — своеасаблівае выбранае Валерыя Казакова. Аўтар быў непасрэдным узельнікам шэрагу пераломніх падзеяў, сведкам — сярод іншага — і апісаных у сваіх творах перыпетыяў сучаснай гісторыі. Высокія ўладныя гульні, сутыкненні кланаў, службовыя інтыры адлюстроўваюцца ў прозе Валерыя Казакова ярка і востра. Мастацкая прайда, грамдзянская мужнасць, метафорычнасць і душэўнасць запамінальна вылучаюць мастакоўскі стыль. Раман "Цень гобліна" многім нагадае гучныя прозвішчы крамлёўскай рэчаіннасці. Аднак трэба памятаць, што перад намі — мастацкі тэксты... "Цень гобліна" — першая кніга пісьменніка па-беларуску.

Трэнас Віка. Экзістэнцыйны пейзаж: вершы. — Мінск: "Галіяфы", 2008. — 84 с. — ("Другі фронт мастацтва").

У другую кнігу прадстаўніцы новай хвалі сучаснай беларускай паэзіі Вікі Трэнас увайшлі вершы апошніх гадоў, ужо вядомыя аматарам прыгожага пісьменства па публікацыях у айчыннай перыёдкі. У эксперыментальных творах аўтаркі адмысловым чынам перапляліся

глыбокая філасофічнасць і юначы максімалізм, самасць і адкрытасць усюму свету, рацыяналізм і надзвычайнай эмацыйнасць.

Дубінецка Галіна. Анадыямена. — Мінск: "Медысонт", 2008. — 96 с. — (Бібліятэчка "Дзеяслова"; вып. 8).

Дубінецкай належыць вялікая колькасць твораў, якія цягам 1990-х друкаваліся ў розных перыядычных выданнях ад "Крыніцы" да "Першацвету". Але свой першы паэтычны зборнік паэтика апублікавала толькі ў 2008 годзе. "Анадыямена", "тая, што ўзнікла з мора", — кніга вершаў, што ўзімлі, як паўстае да жыцця

жывое, — "з мора" непряяуленасці — на покліч любові — на здабыццё сімвалічных "ключоў" да "незачыненай брамы" сэнсу.

Прылыцкі Сяргей. Дзеяянствыя forever: вершы. — Мінск: "Медысонт", 2008. — 148 с. — (Бібліятэчка "Дзеяслова").

Імя аўтара гэтай кнігі добра вядомае ў моладзевых літаратурных асяродках у Беларусі і па-за яе межамі. Сяргей Прывалецкі — лаўрэат многіх літаратурных конкурсаў і ўдзельнік шматлікіх паэтычных фестываляў. Ягоныя творы друкаваліся ў зборніках і антalogіях маладой беларускай літаратуры, аднак асобнай кнігай выйшлі ўпершыню.

Пясецкі Сяргей. Каханак Вялікай Мядзведзішы: раман. Перакл. з польск. Ф. Янушкевіча. — Мінск: Выдавец "Віктар Хурсік", 2009. — 352 с.

Адзін з найбольш вядомых твораў народжанага ў Беларусі аўтара ўпершыню быў апублікованы па-польску ў крылавы 1937 год — і быў вылучаны на Нобелеўскую прэмію. Беларускамоўнаму перакладу — чвэрць стагоддзя. Гэта і кантрабандысцкі дэтэктыв, і летапіс колішняга памежнага Ракава. Над радкамі — лёсы “парэзанага краю” і ягоных жыхароў, памкненні, задумы, страты, боль і радасці.

Быкаў Васіль. Бліндаш: аповесці. — Мінск: Выдавец "Віктар Хурсік", 2006. — 192 с. — (Бібліятэчка "Дзеяслова". Вып. 2).

У новую кнігу ўвайшлі творы, невядомыя беларускаму чытачу. Аповесць “Бліндаш” была апублікована ў часопісе “Дзеяслой” толькі ў 2006 годзе, а аповесць “Апошні баец” друкавалася ў газеце “Чырвонае змена” ў 1958 годзе і пасля не ўключалася аўтарам у ніводзін зборнік. Абодва творы яднае тое, што дзеянне ў іх адбываецца ў пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

Законнікаў Сяргей. Насустрach: публіцыстыка, эсэ. — Мінск: "Зміцер Колас", 2008. — 340 с.: іл.

Шлях сучаснага беларускага паэта — усёчасны рух на-сустрач. Насустрach натхненню, жаданням, часавым запатрабаванням. І — не толькі ў паэзіі... Кніга публіцыстыкі і эсэ паэта Сяргея Законніка, вядомага не толькі сваімі вершамі, але і грамадзянска-акрыленымі выступамі на старонках незалежнага друку, складаецца з трох раздзелаў: “Шлях да свабоды”, “Васількі — у вянок памяці” і “Роздумы” (аўтарская публікацыя апошніх гадоў у “Свабодных навінах плюс”).

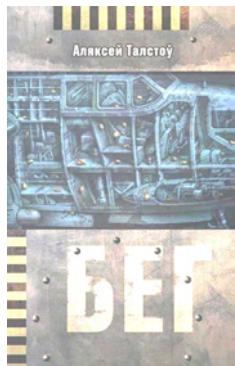
Гэта нераўнадушныя раздумы над беларускай гісторыяй і сучаснасцю, асветленыя вопытам развіцця єўрапейскіх дэмакратычных краін. Гэта асветніцкі лемантар, які мусіць яднаць нацыянальнае ды павышаць грамадзянскую актыўнасць.

Казакоў Валерый. Халоп Ясна-вяльможнага дэмакрата: рамандур. — Мінск: "Кнігазбор", 2009. — 348 с.

Жанр рамана не зусім звычайны. Пісьменнік ахарактрызуваў яго як рамандур. Гэта алегарычна-метафарычна-фантастычны аповед пра дзівосныя, але пазнавальныя краіны, дзе віруе амаль рэальннае жыццё сучасніка. Палова XXI стагоддзя, светам кіруе Высокая сямёрка. І няма ні Расіі, ні ЗША. На палітычнай мапе — Сібруся, Афраюсія,

Аб’еўра і Хахлабульбія, межы якой прайшли ў дзесятках кіламетраў ад Масквы... Суседнюю дзяржаву ачольвае Пераемнік Шосты... І на фоне ўсяго гэтага — каханне, яго выпрабаванне і смерць... І — жыццё краіны.

Талстоў Аляксей. Бег: раман. — Мінск: "Галіяфы", 2008. — 200 с. — ("Другі фронт мастацтва").

Раман “Бег” — гэта, у першую чаргу, спроба ставіць пытанні, спроба сумнівацца. Героі кнігі — не ўпэўненыя ў будучыні, не ведаюць, ці было нешта ў іх мінулым; ім застаецца адно сучасніць, нематываўвани бег сярод крохкіх пейзажаў. Раман мае заблытаны сюжэт, на фоне якога падзеі падаюцца рванымі і нелагічнымі. Гэта правакуе да раздуму над вечнымі каштоўнасцямі і дробным існаваннем чалавека ў гэтым свеце...

Петрашкевіч Алеś. Крыніцы і каламуць: успамінальны аповед. — Мінск: "Медысонт", 2008. — 416 с.: іл.

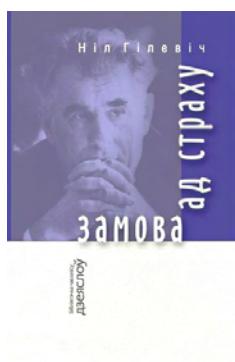
Новая кніга пісьменніка і драматурга — жыццяпіс пра на-балелае і перажытае. Былому камсамольскуму ды партыйнаму функцыянеру цэкоўскага рангу былі даступныя многія тагачасныя сакрэты ды перыпетыі грамадскага ўладкавання, пра што і вядзеца спавядальнаяная

ды адкрытая гаворка ў кнізе. А таксама — пра развіццё энцыклапедычнай справы, стварэнне гістарычна-документальнай хронікі “Памяць”.

Вайцяшонак Марыя. Серпень. — Мінск: IP "Логвінаў", 2009. — 96 с. — (Кнігарня "Наша Ніва").

Найбольш арганічная кніга пазіі года. Арганічная зместам, задумай, пафасам, настроем, гукапісам: бо напісаная за адзін руліўвы месяц серпень — у адным месцы, у адзін час. Маланкі, гром, ранішняя песні і дарагі ўспаміны. Успаміны колішняга празаіка, спакушанага жыццёвай пазізіі.

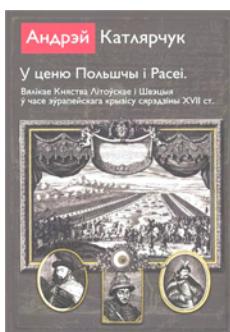

Гілевіч Ніл. Замова ад страху: кніга пазії. — Мінск: "Медысонт", 2009. — 96 с. — (Бібліятэчка "Дзеяслова"; вып. 12).

Новую кнігу Народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча “Замова ад страху” склалі лірычныя і ліра-эпічныя творы рознага кшталту і розных гадоў. Усе яны друкаваліся, па меры напісання, у часопісах і газетах, але ў ранейшыя зборнікі аўтара не ўваходзілі. Кніга стала калядным падарункам ад выдаўцоў Нілу Гілевічу, а ад патрыярха беларускай літаратуры — беларускім

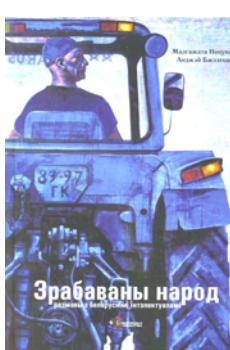
чытачам. Але такія падарункі не маюць “прывязкі” да пэўнага часу: “Замова ад страху” з тых кніг, што называюць вечнымі...

■ НАВУКА/ПУБЛІЦЫСТЫКА/ДАВЕДНІКІ

NEW. Катлярчук Андрэй. У ценю Польшчы і Расеі. Вялікае Княства Літоўскага і Швэція ў часе ўзурпавальнага краху спадчыны XVII ст. — Мінск, 2010. — 305 с.

Дадзеная кніга — беларускае выданне доктарскай дысертацыі вядомага беларускага гісторыка са Швецыі Андрэя Катлярчука. Асобным выданнем на беларускай мове выходзіць упершыню, хоць раней друкавалася на старонках "ARCHE". У манаграфіі знайшлі адлюстраванне спрэдзяржайную унію са Швэціяй. Асобныя часткі манаграфіі прысвечаныя ўкраінска-шведскім і ўкраінска-расійскім дачыненням.

Ноцунь Малгажата, Бжэзецкі Анджэй. Зрабаваны народ: размовы з беларускім інтэлектуаламі. / Пераклад з польскай мовы А.Курсевіч. — Гародня-Wrocław, 2009. — 193 с. — ("Гарадзенская бібліятэка").

Зрабаваны народ — збор інтэр'ю беларускіх інтэлектуалаў, якія спрабавалі, адказваючы на пытанні двух польскіх журналістаў Малгажата Ноцунь і Анджэя Бжэзецкага, патлумачыць і раскрыць для

польскага чытача феномен "Беларусь". Кніга, выдадзеная першапачатковая польскаю моваю, зрабіла пэўны фурор: польскі чытач мог у адказах і разважаннях прадстаўнікоў беларускай эліты зразумець для сябе краіну-суседа, якую польскім грамадствам успрымаеца праз прызму стэрэатыпаў і ўяўленняў, часам беспадstaўных.

Аднак чытачам не менш цікавым будзе беларускі пераклад выдання, бо не толькі палякам, але і беларусам варта пазнаць і патлумачыць сабе многія праблемы цяперашняга існавання. Адным з крытэраў выбару суразмоўцаў сярод беларускай эліты была незаангажаванасць у палітыку, аднак цяжка сабе ўяўці інтэлектуала ў любой з краінаў, які б не меў пэўных поглядаў на тыя ці іншыя бакі грамадскага жыцця.

Наша страва: Сапраўдная беларуская кухня. / укл. А. Белавы. — Мінск: IP "Логвінаў", 2009. — 468 с. — (Кнігарня "Наша Ніва").

Кніга аўтарства вядомага апалаگета "ліцвінскага руху" Алеся Белага скіраваная перадусім на адраджэнне традыцыйных страваў, якія дзенідзе яшчэ перадаюцца з пакалення ў пакаленне.

Кожная з пропанаваных страваў, вядома, заслугоўвае асобнай кнігі. Аднак гэта першая спроба вярнуцца да жыцця традыцыйныя стравы продкаў,

і яна можа стаць сапраўдным "піянерам" адраджэння традыцыйнай кухні Беларусі. Не толькі рэцэпты, але і гісторыя з'яўлення страваў будзе цікавая кожнаму, хто звернецца да выдання. Вядома, беларуская кухня нашмат больш багатая, многія стравы і напоі засталіся па-за ўвагай, але аўтар звяртае ўвагу на тыя стравы, без якіх не абыходзілася жыццё беларусаў у мінулым.

Пэўныя змены ў кулінарным каноне Беларусі былі звязаныя з класавымі зменамі XX стагоддзя, менавіта

тады праз саветызацыю закінчытым засталіся многія традыцыйныя яшчэ ў XIX стагоддзі стравы. Выданне не толькі распавядае пра стравы, але і заклікае адраджаць традыцыю. (З.К., паводле www.pn.by)

NEW. Шабельцаў Сяргей. Беларусы ў Аргенціне: грамадская дзейнасць і рээміграцыя ў СССР (1930-1960-я гг.): зборнік дакументаў і ўспамінаў. — Мінск: "Медысонт", 2009. — 368 с. — ("Бібліятэка Бацькаўшчыны"; кн. 17).

У 17-й кнізе, выдадзенай у серыі "Бібліятэка Бацькаўшчыны", размешчаны дакументы і ўспаміны пра беларускую дыяспару ў Аргенціне, а таксама пра рээмігрантаў, якія пераехалі з гэтай краіны ў СССР. Прадстаўленыя матэрыялы адлюстроўваюць светаполегляд беларускіх імігрантаў, іх грамадскую і палітычную дзейнасць у Аргенціне, працэс іх рээміграцыі ў СССР і шляхі адаптациі на Радзіме.

Па словах рэдактара кнігі, кандыдата гістарычных навук Наталлі Гардзіенкі, зборнік "Беларусы ў Аргенціне: грамадская дзейнасць і рээміграцыя ў СССР (1930-1960-я гг.)" з'яўляецца першай спрабай сістэматызацыі матэрыялаў, прысвечаных прысутнасці нашых суічыннікаў у гэтай краіне.

Гарэцкі Радзім. Брэты Гарэцкія. — Мінск: "Медысонт", 2008. — 344 с., [24] с. іл. — ("Бібліятэка Бацькаўшчыны"). Людзі Беларусі; кн. 1).

Кніга прысвечаная слыннаму роду Гарэцкіх, што падараваў Беларусі не адно імя адданых і шырокаў змагароў за Беларусь. Максім і Гаўрыла Гарэцкія — гэта тыя людзі, якія нягледзячы на налюдскасць камуністычнага рэжыму спрабавалі прабіць шлях да сапраўднай Беларусі. Максім Гарэцкі — класік беларускай літаратуры, жыццё якога даўчанска абарвала рэпресіўная сталінская сістэма. Імя ягонае доўгі час было пад забаронаю. Ягоны брат Гаўрыла — акадэмік і вучоны, быў высланы з Беларусі і спазнай цяжар выгнання. На старонках выдання праз лёс аднае сям'і прасочваеца лёс шматпакутнае Беларусі. (З.К., "Камунікат")

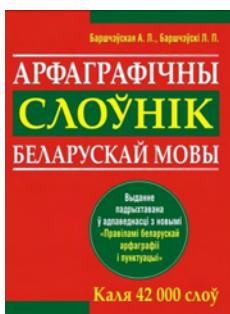

Фядута Аляксандар. Паэтычныя аглядальнікі: партрэты і рэцензіі. — Мінск: "Лімарыус", 2006. — 72 с.

Зборнік складае рэцензіі вядомага публіцыста, якія друкаваліся ў "Нашай Ніве" цягам 2005-2006 гг., на кнігі беларускіх паэтаў.

Аляксандар Фядута: "Кніга мае падзагаловак — партрэты і рэцензіі. Большасць тэкстаў друкавалася ў "Нашай Ніве". Былі паэты, да якіх я паставіўся вельмі жорстка. Былі паэты, якім я напісаў вельмі кампліментарныя тэксты. Ёсць паэты, у якіх не выйшла ніводнай кнігі. Яны не хаваюцца ад чытачоў, проста не маюць грошай на выданне кніг. А дзяржава выдаваць іх не хоча. Жадаю ўсім зацікавіцца сучаснай беларускай паэзіяй. Гэта з'ява".

■ ГРАМАТЫКІ І СЛОЎНІКІ

NEW. Баршчзўская Алена, Баршчзўскі Лявон. **Арфаграфічны слоўнік беларускай мовы.** — Мінск: "Радыёла-плюс", 2010. — 560 с.

Выданне падрыхтаванае з улікам "Правілаў беларускай арфаграфіі і пунктуацыі", зацверджанымі Законам Рэспублікі Беларусь ад 23 ліпеня 2008 года, які ўступае ў сілу з 1 верасня 2010 года.

Рэестр слоўніка ўключае каля 42000 слоў і словазлучэнняў,

напісанне і вымаўленне якіх выклікаюць цяжкасці. У датадак уключана прыкладна 1200 асабовых уласных імёнаў.

Адрасуецца школьнікам, абітурыентам, студэнтам, настаўнікам, выкладчыкам і самаму шырокаму колу карыстальнікаў.

Васючэнка Марыя. Кароткая граматыка англійскай мовы. — Мінск: "Радыёла-плюс", 2009. — 104 с. — (Серыя "Беларускія ЕўраГраматыкі").

Англійская мова роднасная з беларускай — яны належаць да адной індаеўрапейскай моўнай сям'і, падзяляюць пэўны пласт лексікі і пэўныя граматычныя канструкцыі. Вывучэнне мовы аналітычнага тыпу, якая карыстаецца лацінскім алфавітам і з'яўляецца сучаснай лінгва франка, узбагаціць кожнага беларуса. Граматыка аснашчаная кароткім слоўнікам устойлівых англійскіх выражэнняў: вітанняў, зычэнняў, фразеалагічных зваротаў, а таксама пашираных надпісаў на шыльдах.

Жлутка Аляксандр. Кароткая граматыка лацінскай мовы. — Мінск: "Радыёла-плюс", 2008. — 120 с. — (Серыя "Беларускія ЕўраГраматыкі").

Лацінская мова, які з гісторычнага, так і з практычнага гледзішча, не чужая беларусу. На працыягу стагоддзяў яна была адной з еўрапейскіх моваў зносін, адной з літаратурных моваў, што ў той ці іншай ступені ўжываліся на тэрыторыі сучаснай Беларусі.

"Кароткая граматыка лацінскай мовы" ўжо ёсць сабою скарочаную версію грунтойней "Лацінскай граматыкі" А. Жлуткі.

Выданне адрасуецца найперш гісторыкам, медыкам, тэолагам, філолагам, юрыстам, а таксама школьнікам, студэнтам, настаўнікам, выкладчыкам, усім, хто цікавіцца лацінскай мовай і хоча авалодаць ёю.

Цвірка Вольга. Кароткая граматыка шведской мовы. — Мінск: "Радыёла-плюс", 2009. — 88 с. — (Серыя "Беларускія ЕўраГраматыкі").

Беларусь і Швецыя маюць даўнюю гісторыю дачыненняў. У нашай краіне існуе нязменная цікавасць да шведскай культуры, а таксама да шведской мовы, якая належыць да ўсходнескандинавскай падгрупы сучасных германскіх моваў.

Баршчзўскі Лявон. Кароткая граматыка латышской мовы. — Мінск: "Радыёла-плюс", 2008. — 96 с. — (Серыя "Беларускія ЕўраГраматыкі").

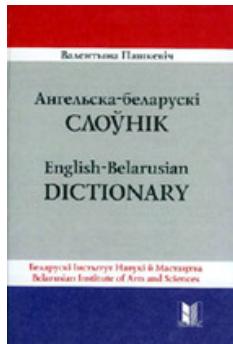
Латышская мова належыць да балтыйскай моўнай групы — найбліжэйшай да славянскай групы індаеўрапейскай сям'і моваў. Шматгадовае суседства беларусаў і латышоў мае свой адбітак у лексіцы, граматычнымі ладзе і іншых лінгвістычных аспектах. Гэта палягчае вывучэнне латышской мовы беларусамі.

Баршчзўскі Лявон. Кароткая граматыка польской мовы. — Мінск: "Радыёла-плюс", 2008. — 88 с. — (Серыя "Беларускія ЕўраГраматыкі").

Польская мова, які з гісторычнага, так і з практычнага гледзішча, не чужая беларусу. На працыягу стагоддзяў яна была адной з моваў зносін, адной з літаратурных моваў, што ў той ці іншай меры ўжываліся на тэрыторыі сучаснай Беларусі.

Паралельнае функцыянуванне беларускай і польской мовы прыводзіла да ўзаемных уплываў. Таму валоданне роднай мовай можа істотным чынам дапамагчы сучасному беларусу хутка і эфектыўна засвоіць блізкароднасную польскую мову.

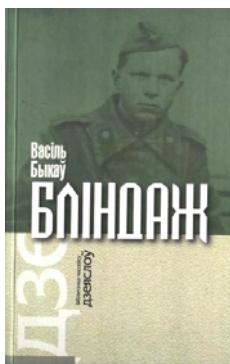
Ангельска-беларускі слоўнік = English-Belarussian Dictionary. Калі 30 000 словаў. / укл. В. Пашкевіч; пад рэд. С. Шуплы. — Мінск: "Зміцэр Колас", 2006. — 1028 с.

Гэты слоўнік — першы англійска-беларускі слоўнік сярэдняга памеру (каля 30 тысячай слоўніковых артыкулаў, больш за 70 тыс. словаў і словазлучэнняў). У адрозненне ад звыклай для беларускага карыстальніка расійскай слоўніковай традыцыі, у англійскай частцы слоўніка ўжыты не брытанскі, а амерыканскі варыант англійскай мовы, які больш пашираны ў свеце. Гэта датычыць асаблівасцяў правапісу, вымаўлення, семантыкі словаў і фразеалогіі.

Нямецка-беларускі слоўнік = Deutsch-belorussisches Wörterbuch. / укл. Мікалай Кур'янка. Больш за 50 000 словаў. — Мінск: "Зміцэр Колас", 2006. — 976 с.

Гэты слоўнік — першы нямецка-беларускі слоўнік сярэдняга памеру (больш за 50 000 словаў). Універсальны характар дазваляе выкарыстоўваць яго з рознымі мэтамі як у пісьмовай, так і у вуснай камунікацыі. Маючы выразную функцыянальную скіраванасць, слоўнік дапаможа карыстальніку перакласці нямецкія тэксты размоўнага, грамадска-палітычнага і літаратурна-мастацкага жанраў. Прызначаецца шырокаму колу карыстальнікаў.

Быкаўскі каўчэг

Агляд кнігі В. Быкава "Бліндаш".

Пасля сапраўдных пісьменнікаў застаўца прыжыццёвяя публікацыі і лабірінты архіваў. Пасля вялікіх — прыжыццёвяя архівы.

Пра іх — свае архівы — не дужа дбаў Васіль Быкаў. І харктар у яго быў не "забранавелы", і час не надта спрыяў даверлівасці. А таму пасля Быкава не засталося разлінееных волісаў рукапісаў, пранумара-

ваных і храналагічна раскладзеных папак, а самае патаемнае давяралася спадарожніцы-жонцы Ірыне Міхайлавне, нямногім сябрам ці агню ждановіцкага каміну.

Пасля Быкава засталіся ягоная праўда, ягоная справа, ягоныя боль, ягоныя кнігі і... неапубліканыя рукапісы. У гісторыі беларускай літаратуры такое здараецца ці не ўпершыню: пасля адыходу творцы ў іншы свет чацвёрты год друкуюцца ягоныя невядомыя чытачам і даследчыкам тэксты: апавяданні, прыпавесці, запісы, накіды, успаміны, гутаркі, аповесці.

Толькі сапраўдныя могуць "забыцца" на цэлымі зборнікі апавяданняў, толькі вялікія — адкладці ў архіў аповесць і доўгіх шаснаццаць гадоў думаць, як яе палепшыць. Быкаўскі архіў захаваў невядомую і неапубліканую аповесць "Бліндаш", амаль завершаную ў 1987 годзе і не скончаную да апошняга 2003-га. Засталіся 77 старонак машынапісу, некалькі старонак рукапісных уставак, накіды-планы ў асобным блакноце і... аўтарская карта, на якой адбываюцца падзеі аповесці (вёска, хатка Серафімкі, шаша, кустоўе, траншэй перад узгоркам, разбітая гармата, бліндаш). Машынапіс аповесці, мяркуючы па аўтарскіх прайоўках, Васіль Быкаў перачытаў не менш за тры разы: пра тое сведчаць два стрыжні розных колераў і прости аловак.

У адным з лістоў да свайго сябра, таленавітага крытыка Ігара Дзядкова 20 снежня 1987 г. Быкаў прызнаўся пра нялёгкія перыпетіі, падчас якіх пісаўся "Бліндаш": "Выжыўшы Адамовіча, бяруцца за Каваленку, Алексіевіч, ціха абкладваюць Быкава — каб лепш было ўзяць. Лічыцца, што рэжысёр усяго гэтага Паўлаў

(загадчык аддзелу пропаганды і агітацыі ЦК КПБ. — Аўт.), якога накіроўвае Сяўрук (намеснік загадчыка аддзелу пропаганды ЦК КПСС. — Аўт.). Але не толькі яны, канечне. У гэтай гісторыі паказалі сваю двайнью душу некаторыя нашыя агульныя знаёмыя... <...> А наогул, працуеца кепска, пачаў і кінуў новую аповесць, — не задавальняе" ("Знамя", 2006, № 1, с. 144).

Так выказваўся Быкаў пра аповесць "Бліндаш". А думаў пра яе — да апошняга свайго дня: у нататніку, куды ўпісваліся дадаткі да "Доўгай дарогі дадому" на асобнай старонцы чорным капілярным стрыжнем рукою Быкава запісаныя-нагаданыя — як пазначана на верставым слупе творчых дарог: "Бліндаш (Серафімка)"...

Аповесць "Бліндаш", якая думалася і пісалася пасля "Кар'еру", перад "Аблавай", — авестрана-быкаўская, тыпова-быкаўская. Як тыповая для Беларусі вымалюваная ў аповесці панішчаная сталінізмам і нацызмам вёсачка Любашы, роднай Быкаву Полаччыны, як сімвалічны і вобраз Серафімі Тарасевіч, "цёмнай" калгасніцы, якая ў годмагла "выгнаць" пяцьсот дваццаць працадзён і не мець наракання за знішчанага адзінага брата — настайніка і "ворага народу". Чалавек у "нечуваным, выключным" (В. Быкаў) становішчы — вось асноўны лейтамату "Бліндажу". [...]

Сюрэралістычная калізія для будзённага жыцця і будзённая для баенага збірае ў цесным бліндахах ўсіх герояў аповесці. Усе чакаюць паратунку, а бліндаш ператвараецца ў Серафімчына каўчэг. Сама ж аповесць стала для Васіля Быкава, думаецца, своеасаблівым "творчым палігонам". Тут вырабоўваліся новыя ідэяна-тэматычныя ўласцівасці (сталіншчына-надзяды на падабялінінія нацызму, выісвечвалася крыўда рэпрэсаваных). Тут намацваліся стылістычныя знаходкі будучых прыпавесцяў (пад адным дахам і за адным чыгунком заціркі — афіцэр-чырвонаармеец, фашист, бальшавік, паліцай). Тут філігранілася кампазіцыйнае майстэрства (сюжэтнае разгалінаванне — "нанізванне" завяршалася прадуманай фінальнай развязкай). Філігранілася да апошняга Быкаўскага дня, бо аповесць так і засталася незавершанай. Незавершанай на паперы. [...]

Такім атрымаўся даўні і невядомы "Бліндаш" — каўчэг Васіля Быкава. Толькі выжывуць у ім не ўсе і не ўсё. І найперш застануцца быкаўская праўда, чалавечы гонар, боль і ашчадна перачытаны машынапіс так і не здадзеный у друк аповесці.

Паводле **Алесія Пашкевіча**, "Дзеяслой", №24, 5.2006.

"Чалавек, які скраў сцяну плачу"

У кнігу ўвайшлі 15 кароткіх апавяданняў 10 вядомых ізраільскіх пісьменнікаў у перакладзе журналіста "Нашай Нівы" Паўла Касцюкевіча.

Сярод іх — апавяданні папулярнага ў беларускага чытача "белага клоўна сусветнай літаратуры" Этгара Керэта, знаёмага па кнізе "Кіроўца аўтобуса, які хацеў стаць Богам", перакладзенай з іўрыта на беларускую мову П. Касцюкевічам;

творы Амоса Оза, аўтара раманаў "Мой Міхаэль" і "Аповесць аб каханні і цемры"; апавяданні Меіра Шалева, вядомага далёка за межамі Ізраіля сваім "Расійскім раманам"; а таксама проза сатырыка Эфраіма Кішона, чые творы разышліся па свеце больш чым 40-мільённым накладам.

Паводле словаў П. Касцюкевіча, любоў сучаснай ізраільскай літаратуры да кароткага апавядання звяза-

на з любоўю габрэяў да цікавай гутаркі. Для ізраільскага літаратара напісаць кароткае апавяданне азначае тое ж самае, што са смакам расказаць невялікую, але займальную гісторыю. "Ізраільскія пісьменнікі ўкладваюць у кароткі твор надзвычай сур'ёзныя тэмы: ранімасць чалавечай душы, яе звыкласць да пакутаў, спробы ўцёкаў чуллівых сэрцаў з зачараванага кола адзіноты", — гаворыць П. Касцюкевіч.

Рэдактар кнігі Валянцін Акудовіч называе "цудам габрэйскага народа" дэсакралізацыю іўрыта, які ў XX стагоддзі "ператварыўся з мовы храмаў у мову вуліцы".

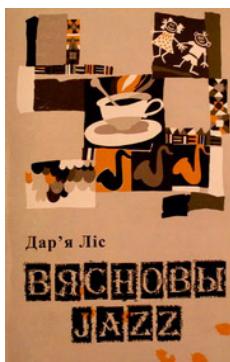
Многія тады не верылі, што іўрыт можа адрадзіцца і стацца жывою мовою, але гэта адбылося — мова, якая 18 стагоддзя (!) лічылася мёртвай, становіцца мовою паясдзённага жыцця, моваю навукі і мастацтва, дзяржаўнаю мовою Ізраіля.

Паказальнымі з'яўлююцца слова, сказанныя ў 1935 годзе будучым першым прэзідэнтам Ізраіля Хаімам Вейцманам: "Мы прыехалі ў Эрац-Ізраіль не дзеля таго, каб капіяваць жыццё Варшавы, Пінска ці Лондана. Нашая задача — змена ўсіх каштоўнасцяў, якія габрэ засвоілі пад ціскам іншых культур".

Паводле **Марата Гаравога**, "БелаПАН", 12.2008.

■ “ДЗЕЯСЛОЎ” РАІЦЬ

Ліс Дар'я. Вясновы jazz: вершы, апавяданні. — Гародня: “Гарадзенская бібліятэка”, 2009. — 60 с.

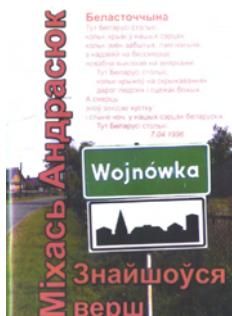
“Героі апавяданняў Дар'я Ліс маральна прыгожыя, духоўна багатыя, выхаваныя і адукаваныя... — піша ў прадмове Данута Бічэль. — У творчасці Дар'я перажывае паўнату жыцця, сваіх дзяўчоных мараў, перадае пасланне і прывітанне добрым людзям, каб даведаліся пра яе перажыванні...” Дадамо з прыемнасцю, што вершы і проза Дар'і Ліс добра вядомыя чытачам па адметных, заўважаных і адзначаных публікацыях у “Дзеяслове”. Аднак сабраныя ў кнігу, яны, як гэта часта бывае, “загучалі” зусім па-новаму.

Адзін з нас: эсэ пра знакамітых беларусаў свету на беларускай, англійскай і рускай мовах. / укл. М.Халезін, Н.Каліда і І.Зайцау. — Мінск: “Free Theatre Publishing House”, 2009. — 364 с.

У прадмове да кнігі аўтары-укладальнікі пішуць: “Нешта мяніяеца ў тваёй свядомасці, калі даведваеся, што выхадцамі з Беларусі з’яўляюцца вялікі канадскі хакеіст Уэйн Грэцкі, амерыканскі актор Харысан Форд, французскі мадэльер

Іў Сэн-Ларан, ці сусветная зорка журналістыкі Лары Кінг.. Ты ўсведамляеш, што краіна, якая дала свету не адзін дзесятак геніяльных асоб, можа і абавязана стаць іншай — цывілізаванай, сучаснай, мудрай”. Кнігу эсэ празнакамітых беларусаў адкрывае артыкул пра Наталлю Арсенневу. А далей — постаці Айзека Азімава, Менахема Бегіна, Ірвінга Берліна, Кірка Дугласа, Людвіга Заменгофа, Барыса Кіта, Оскара Мілаша, Марка Шагала... Усяго 26 партрэтавыя выбітных асобаў паходжаннем з Беларусі. Зразумела, усе славутыя імёны пад адной вокладкай змясціца не маглі і таму аўтары абяцаюць працяг.

Андрасюк Міхась. Знайшоўся верш: вершы. — Беласток: “Бяз-межжа”, Беларускае Радыё Рацыя, Праграмная Рада “Тыднёвіка “Ніве”, 2009. — 50 с.

Міхась Андрасюк заўсёды лічыў сябе толькі празікам. Але сябры да 50-годдзя падрыхтавалі яму сюрприз: сабралі ўсе ягоныя вершы, якія ён друкаваў ад школьніх гадоў у “Ніве” і іншых выданнях, і... цяпер стаў ён яшчэ і паэтам. Адкрывае кнігу верш, напісаны М. Андрасюком у далёкім 1976 годзе: “Сэрца//выйму з грудзей//З сэрцам//пайду да людзей//З сэрцам//у далонях//Як п’яны//як шалёны//Паглядзіце!! Яно жывое//Паглядзіце!! яно людское...” Большасць вершаў кнігі прасякнутыя, насычаныя любоўю да роднай Беласточчыны і яе людзей... і гэты патрыятызм — ад сэрца.

■ КАНТАКТЫ

Пададзеныя ў бюлетэні кнігі Вы можаце замовіць непасрэдна ў выдаўцу па наступных контактах:

Кніжныя серыі:

“Бібліятэчка “Дзеяслова”,
“Кнігарня пісьменніка”,
“Бібліятэка “Бацькаўшчыны”,
e-mail: alemsinsk8@gmail.com,
тэл.: +375 29 396 51 73

“Гарадзенская бібліятэка”,
e-mail: dzmuchavec@gmail.com,
тэл.: +375 29 133 87 17

ІП “Логінаў”,
e-mail: alaksandradyntko@gmail.com,
тэл.: +375 29 872 26 35

ПУП “Кнігазбор”,
e-mail: bknihha@tut.by,
тэл.: +375 29 772 19 14

Заснавальнікі: ГА “Саюз беларускіх пісьменнікаў”, МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ПУП “Радыёла-плюс”,
e-mail: siuchykau@gmail.com,
тэл.: +375 29 772 29 58

СТАА “Медысонт”,
e-mail: medisont@gmail.com,
тэл.: +375 29 623 74 10

Выдавецтва “Галіяфы”,
e-mail: bashura@rambler.ru,
тэл.: +375 29 652 00 72

Выдавецтва “Лімарыус”,
e-mail: limarius@yandex.ru,
тэл.: +375 29 679 33 36

ІП “Зыміцер Колас”,
e-mail: zkolas@gmail.com,
тэл.: +375 29 623 35 65

“Кнігарня “Наша Ніва”,
e-mail: alaksandradyntko@gmail.com,
тэл.: +375 29 872 26 35

Інфармацыйны бюлетэн МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” і ГА “Саюз беларускіх пісьменнікаў”.

Распаўсюджваецца на правах унутранай дакументацыі. Наклад 299 асобнікаў. №2, 12.03.2010.

Адказны за нумар — В. Шкала.

Адрес рэдакцыі: г. Мінск, вул. Рэвалюцыйная, 15, 220030, тэл./факс: (+375 17) 200 70 27.

E-mail: knihanosza@gmail.com